

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyē uttarakāṇḍē

॥ aṣṭātriṃśaḥ sargaḥ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ aṣṭātrimśaḥ sargaḥ ॥

śrīrāmēṇa janakayudhājītpatatardanaprabhṛtīnāṃ bhūpānāṃ
svadēśē prasthāpanam

ēvamāstē mahābāhu -
rahanyahani rāghavaḥ |
praśāsat sarvakāryāṇi
paurajānapadēṣu ca ॥ 7.38.1 ॥

tataḥ katipayāhaḥsu
vaidēhaṃ mithilādhipam |
rāghavaḥ prāñjalirbhūtvā
vākyamētaduvāca ha ॥ 7.38.2 ॥

bhavān hi gativyagrā
bhavatā pālītā vayam |
bhavatastējasōgrēṇa
rāvaṇō nihatō mayā ॥ 7.38.3 ॥

ikṣvākūṇāṃ ca sarvēṣāṃ
maithilānāṃ ca sarvaśaḥ |

atulāḥ prītayō rājan
sambandhakapurōgamāḥ || 7.38.4 ||

tad bhavān svapuram yātu
ratnānyādāya pārthiva |
bharataśca sahāyārthaṃ
prṣṭhataścānuyāsyati || 7.38.5 ||

sa tathēti tataḥ kṛtvā
rāghavam vākyamabravīt |
prītō'smi bhavatā rājan
darśanēna nayēna ca || 7.38.6 ||

yānyētāni tu ratnāni
madarthaṃ sañcitāni vai |
duhitrē tānyahaṃ rājan
sarvāṇyēva dadāmi vai || 7.38.7 ||

ēvamuktvā tu kākutsthaṃ
janakō hṛṣṭamānasaḥ |
prayayau mithilāṃ śrīmāṃ -
stamanujñāya rāghavam || 7.38.8 ||

tataḥ prayātē janakē
kēkayaṃ mātulaṃ prabhum |
rāghavaḥ prāñjalirbhūtvā
vinayād vākyamabravīt || 7.38.9 ||

idaṃ rājyamahaṃ caiva
bharataśca salakṣmaṇaḥ |

āyattastvaṃ hi nō rājan
gatiśca puruṣarṣabha || 7.38.10 ||

rājā hi vṛddhaḥ santāpaṃ
tvadarthamupayāsyati |
tasmād gamanamadyaiva
rōcatē tava pārthiva || 7.38.11 ||

lakṣmaṇēnānuyātrēṇa
prṣṭhatō'nugamiṣyatē |
dhanamādāya bahulaṃ
ratnāni vividhāni ca || 7.38.12 ||

yudhājītu tathētyāha
gamaṇaṃ prati rāghava |
ratnāni ca dhanaṃ caiva
tvayyēvākṣayyamastviti || 7.38.13 ||

pradakṣiṇaṃ ca rājānaṃ
kṛtvā kēkayavardhanaḥ |
rāmēṇa ca kṛtaḥ pūrva -
mabhivādya pradakṣiṇam || 7.38.14 ||

lakṣmaṇēna sahāyēna
prayātaḥ kēkayēśvaraḥ |
hatē'surē yathā vṛtrē
viṣṇunā saha vāsavaḥ || 7.38.15 ||

taṃ viṣṇjya tatō rāmō
vayasyamakutōbhayaṃ |

pratardanaṃ kāśipatiṃ
 pariṣvajyēdamabravīt || 7.38.16 ||

darśitā bhavatā prīti -
 rdarśitaṃ sauhṛdaṃ param |
 udyōgaśca tvayā rājan
 bharatēna kṛtaḥ saha || 7.38.17 ||

tad bhavānadya kāśēya
 puriṃ vārāṇasīṃ vraja |
 ramaṇīyāṃ tvayā guptāṃ
 suprākārāṃ sutōraṇām || 7.38.18 ||

ētāvaduktvā cōtthāya
 kākutsthaḥ paramāsanāt |
 paryaṣvajata dharmātmā
 nirantaramurōgatam || 7.38.19 ||

visarjayāmāsa tadā
 kausalyāprītivardhanaḥ |
 rāghavēṇa kṛtānujñāḥ
 kāśēyō hyakutōbhayaḥ || 7.38.20 ||

vārāṇasī yayau tūrṇaṃ
 rāghavēṇa visarjitaḥ |
 visṛjya taṃ kāśipatiṃ
 triśataṃ pṛthivīpatīn || 7.38.21 ||

prahasan rāghavō vākya -
 movāca madhurākṣaram |

bhavatāṃ prītiravyagrā
tējasā parirakṣitā || 7.38.22 ||

dharmas̥ca niyatō nityaṃ
satyaṃ ca bhavatāṃ sadā |
yuṣmākaṃ cānubhāvēna
tējasā ca mahātmanām || 7.38.23 ||

hatō durātmā durbuddhī
rāvaṇō rākṣasādhamah |
hētumātramahaṃ tatra
bhavatāṃ tējasā hataḥ || 7.38.24 ||

rāvaṇaḥ saganō yuddhē
saputrāmātyabāndhavaḥ |
bhavantaśca samānītā
bharatēna mahātmanā || 7.38.25 ||

śrutvā janakarājasya
kānanāt tanayāṃ hṛtām |
udyuktānāṃ ca sarvēṣāṃ
pārthivānāṃ mahātmanām || 7.38.26 ||

kālō'pyatītaḥ sumahān
gamaṇaṃ rōcayāmyataḥ |
pratyūcustaṃ ca rājānō
harṣēṇa mahatā vṛtāḥ || 7.38.27 ||

diṣṭyā tvaṃ vijayī rāma
svarājyē'pi pratiṣṭhitaḥ |

diṣṭyā pratyāhṛtā sītā
diṣṭyā śatruḥ parājitaḥ || 7.38.28 ||

ēṣa naḥ paramaḥ kāma
ēṣā naḥ prītiruttamā |
yat tvāṃ vijayinaṃ rāma
paśyāmō hataśātravam || 7.38.29 ||

ētat tvayyupapannaṃ ca
yadasmāṃstvaṃ praśaṃsasē |
praśaṃsārhaṃ na jānīmaḥ
praśaṃsām vaktumīdṛśīm || 7.38.30 ||

āpṛcchāmō gamiṣyāmō
hṛdisthō naḥ sadā bhavān |
vartāmahē mahābāhō
prītyātra mahatā vṛtāḥ || 7.38.31 ||

bhavēcca tē mahārāja
prītirasmāsu nityadā |
bāḍhamityēva rājānō
harṣēṇa paramānvitāḥ || 7.38.32 ||

ūcuḥ prāñjalayaḥ sarvē
rāghavaṃ gamanōtsukāḥ |
pūjitāstē ca rāmēṇa
jagmurdēśān svakān svakān || 7.38.33 ||

|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvye
uttarakāṇḍē aṣṭātriṃśaḥ sargaḥ ||